



יבית אומר

עלון שבועי לכבודו של רבנו הגדול
מרן רבי **עובדיה יוסף** זצוק"ל

פרשת פנחס

תמוז תשפ"ו

גיליון מס' 605



דבר העורך הרב יצחק בר זכאי

הנני נותן לו את בריתי שלום (כ"ה, י"ב)

ובמדרש: "בדין הוא שיטול שכרו"

לא פעם נשמעים מפי המון העם כי יש להתפשר בענינים שונים, ולא לנהוג בדרך של קנאות בטענה כי היא מביאה למחלוקת

כנגדה היה מרן הרב מבריסק זצ"ל מצטט את דברי המדרש שאמר על פנחס **"בדין הוא שיטול שכרו"**, ומבאר:

כאשר מעניקים לאדם אות הצטיינות על מעשיו, צריכה האות לסמל את מהות הפעולה שבהן הצטיין:

גיבור מלחמה יקבל **אות גבורה**, המשכיל יקבל **אות חכמה**, וכדו'

לאור זה מן הדין היה שפנחס שהצטיין בקנאותו יתעטר ב**אות קנאי**,

והנה התורה מכתירה אותו בכתר של שלום, נותן לו את בריתי שלום

ללמדינו: שמעשה קנאות של אדם גדול שנראים בעינינו כמחלוקת

הוא השלום האמיתי.

כל הבא לשלול את הקנאות בהציגו את עצמו כאוהב שלום, ידע כי דרך השלום שבה הוא נוקט כביכול, הינה חורבן לכלל ישראל.

במכתבו לאגודת שומרי תורה בארץ הקודש כתב הרב מבריסק זצ"ל, בענין שמירת החינוך ללא תערובת של למוד השכלה (ליבה):

"ואין לוותר על זה אף בקוצו של יו"ד:

ואף גם מצוות הבאת שלום לא תכריע זאת."

מרן זיע"א: לא פעם זעק מנהמת לבו כנגד המוהרסים והמחריבים

את עולם התורה, וכנגד "ברית אחים" בממשלת השמד שחלפה, וכנגדו, היו שזעקו וצטטו – היכן אוהב שלום ורודף שלום:

אך כבר ביאר החתם סופר:

הוי מתלמידיו של אהרן אוהב שלום ורודף שלום:

כאשר מתכנסים הרשעים ועושים שלום ביניהם כנגד חוקי התורה

יש לרדוף את השלום, להרסו ולפצו

שהרי מעשה קנאות של מנהיגי הדור הוא השלום האמיתי.

שבת שלום!

שעון קיץ:

שקיעת החמה - 19:52

נץ החמה - 5:38

סוף יום ק"ש: מג"א - 8:25 הגר"א - 9:08

סוף זמן תפילה: הגר"א - 10:19

צאת שבת - 20:23

זמן ר"ת במוצ"ש - 21:18

הזמנים הם לפי אופק ירושלים



פנינים מתורתו על פרשת השבוע

פנחס בן אלעזר... תחת אשר קנא לאלוקיו (כ"ה, י"א-י"ג)

ביאר מרן זיע"א: פנחס הוא אליהו,

ואמרו במדרש: ששאל הקב"ה את אליהו הנביא: מה לך פה אליהו?

והשיב אליהו להקב"ה: קנא קנאתי לה', **כי עזבו בריתך בני ישראל.**

והעניש הקב"ה את אליהו על שאמר לשון הרע על ישראל – באומרו כי עזבו בריתך, ועונשו שיצטרך מעתה ואילך להשתתף בכל **ברית מילה**,

ולכאורה מה עונש יש בזה, אדרבה כבוד גדול הוא להשתתף בשמחת ברית מילה ברוב עם?

וביאר מרן: נאמר באבות: יפה שעה אחת של קורת רוח **בעולם הבא** מכל חיי העולם הזה ששם יושבים הצדיקים ונהנים מזיו השכינה, וגם אליהו הנביא יושב במחיצתם של אותם צדיקים וא"כ בכך שהוא צריך לעזוב אותם ולהתרוצץ מברית לברית, באותה שעה יש לו צער גדול, ולכן נחשב לעונש בעבורו.

יפקוד ה'... איש על העדה... ויאמר ה' אל משה קח את יהושע איש אשר רוח בו (כ"ז, ט"ז – י"ח)

כתב מרן זיע"א: הנה מבואר כאן שמשה רבינו מבקש מהקב"ה שימצא מנהיג טוב לישראל שינהיגם לאחר מותו.

ולכאורה קשה: הרי מפרשה זו עד פרשת וזאת הברכה אשר שם מתוארת פטירתו של משה רבינו, ישנם כ-15 פרשיות, וא"כ מה ראה משה רבינו לבקש כבר כאן בפרשה למצוא מנהיג שימלא את מקומו?

וביאר: חשש משה בראותו את הכבוד שחלק ה' לפנחס על קנאתו קנאת ה', שמא ישמש אחריו כמנהיגם של ישראל,

ונפשו יודעת מאוד שעם ישראל **לא יוכלו לסבול מנהיגות קנאית**, ולכן ביקש מאלוקי הרוחות לכל בשר – כפירוש רש"י –

שיעמיד להם את יהושע שיכול ללכת ברוחו של כל איש, מנהיג שינחה את העם בנחת ובדברי נועם, ולא איש קנאי, אשר ברוח פיו ימית רשע

וזכה משה לכוין לדעתו של הקב"ה ולכן השיבו: קח את יהושע

אשר רוח בו! ופירשו חז"ל שיכול ללכת ברוחו של כל אדם.

(חזון עובדיה תעניות עמ' תס"א)

קח לך את יהושע בן נון איש אשר רוח בו (כ"ז, י"ח)

הסביר מרן זיע"א: הקב"ה הכתיר את יהושע בן נון בתואר "איש אשר רוח בו" – ופירש רש"י: אשר רוח בו – שיכול להלך כנגד רוחו של כל אחד ואחד.

והנה אחד מהשבחים על דוד המלך היה שהוא **יודע לנגן**,

ולכאורה מה השבח בזה על דוד המלך שידע לנגן בכינור?

אלא כוונת חז"ל: שדוד המלך היה יודע להבחין בכוונת השואל על פי הטון של שאלתו, ועל פי ניגון המילים שיצא מפי השואל ידע דוד להבחין בטיבו של השואל, וזהו שיבחו של דוד המלך.

כך גם היה יהושע בן נון **איש אשר רוח בו** – שהיה יודע להבחין בכוונת השואל על פי הרוח וההבל היוצא מפי השואל.

(מתוך דרשה על פרשת השבוע)

מת ובנים לא היו לו (כ"ז, ג')

כתב מרן זיע"א: הרוצה לאמר קדיש דרבנן לעי"נ כל מתי ישראל שאין להם בנים – רשאי לעשות כן, וכן נהג **מרן זיע"א בעצמו** לאמר תמיד קדיש דרבנן ומכוין לעי"נ כל מתי ישראל שאין להם בנים שיאמרו קדיש לעילוי נשמתם.

(ילקוט יוסף ח"ז סי' כ"ג)

עפ"י תשובת מרן בכתב ידו



חידודי ידע

1. **איך יתכן** שגוי בישראל מאכל ששיך בו בישראל גויים, ובכ"ז מותר לאוכלו לכתחילה.
 2. **איך יתכן** שאם לא יעשו לתינוק ברית מילה ביום השמיני, לא יכלו למולו כל ימיו
 3. **לראובן ולאשתו** נולדו חמישה ילדים, והילד הקטן – (החמישי) הוא הבכור, הכיצד
 4. **ראובן הלך** לתומו ברחוב והבחין בחפץ השייך לו בריצפה, הוא הרים את החפץ ואומרים לו **קיימת עכשיו מצות "השבת אבידה"** הכיצד
 5. **ידוע שבכל לילה** האדם מפקיד את נשמתו ביד הקב"ה, ככתוב בידך אפקיד רוחי ועל כך מברכים בבוקר המחזיר נשמתו לפגרים מתים ואע"פ שיש לאדם חוב כלפי הקב"ה מחמת עוונותיו הקב"ה לא לוקח את נשמתו אלא מחזירה לו, שאלתנו היא **איזה הלכה** בידינו חושן משפט לומדים מהנהגה זו
 6. **האם קיים** סימן לדעת מי יהיה שכינו בגן עדן
 7. **כשאומרים "ישר כח"** על מעשה טוב, נהוג להשיב **"ברוך תהיה"** מתי ראוי להמנע מלהשיב **"ברוך תהיה"**
- תשובות**
1. **מבואר בשו"ע** (יור"ד סי' קי"ג ס"ה) גוי שבישל אך **לא נתכוין לבישול** מותר, כגון שהדליק אש לשרוף עצים וגרם לבישול המאכל מבלי שנתכוין לכך אין איסור בישול גויים במאכל זה.
 2. **מבואר בשו"ע** (או"ח סי' שד"מ) מי שנמצא במדבר ואינו יודע מתי שבת הרי שכל השבוע הם אצלו **בספק שבת** ואסור לו לעשות מלאכה, ואם נולד לו בן יכול למולו ביום השמיני אפילו שהוא ספק שבת שהרי ברית ביום השמיני דוחה שבת, אך אם לא מלו בשמיני לא יכול למולו לאחמ"כ שהרי כל יום הוא ספק שבת ומילה שאינה בזמנה אינה דוחה שבת (**בשם הגר"ח קניבסקי זצ"ל**)
 3. **מדובר בגוי** שנשא יהודית (רח"ל) והוליד ממנה ארבעה ילדים **והתגייר**, וכעת נולד בן חמישי, בן זה נחשב בכור שנטול **פי שנים בירושה** (ולא לפדיון הבן שכן אינו פטר רחם) מפני שהבנים הראשונים אינם נחשבים לבני הגוי אלא מיוחסים אחרי אמם (כדין גוי הבא על בת ישראל, שהבן מתייחס אחר אימו) ורק הבן החמישי שנולד לאחר שהתגייר מתייחס אחריו ונחשב לבכור לנחלה.
 4. **כתב רבינו עקיבא איגר** (בחדושי לב"מ ל') בשם המחנות שלו: ראובן השאיל חפץ לשמעון, והחפץ אבד לשמעון. ראובן מצא את החפץ, וברגע זה נפטר שמעון מתשלום דמיו, וממילא ראובן מקיים בהגבהת החפץ מצות השבת אבידה. כי הציל את שמעון מהפסד ממוני- **וסיים רע"א**: דברי פי חכם חן!
 5. **כתב הרדב"ז** (שו"ת, ח"ג תפ"ה): מעשה בשמעון שחייב אלף ש' לראובן ולא רצה לשלם לו, ובאחד הימים הפקיד שמעון אצל ראובן פקדון מסויים בשווי אלף ש', ראובן אינו רשאי לעכבו בידו, ואם עכבו **לא נקרא איש אמונים**, וכמו שהקב"ה מחזיר לאדם בבוקר את הפקדון אע"פ שהוא בעל חוב כלפי הקב"ה, וזאת כדי לא לבגוד בנאמנותו של בעל הפקדון. ומאחר שצריך ללכת בדרכיו של הקב"ה, אין לו לעכב את הפקדון.
 6. **כתב הנועם אלימלך** (פרשת ויחי): אם תראה שתי בני אדם שלא היו מכירים קודם זה את זה, ורק עתה באו בקרוב ודבקו יחד באהבה, **הטעם הוא** – מחמת שהיו שכנים זה אצל זה בגן עדן יחד, ועכשיו שנפגשו נתעוררה בהם האהבה הישנה שהיתה בגן עדן.
 7. **כתב ערוך השולחן** (סי' קכ"ח סכ"ד) לאחר ברכת כהנים נוהגים לומר לכהנים **"ישר כח"** והם משיבים **"ברוך תהיה"** ואולם דעת הר צבי (ח"א סי' ס"ב) שנכון לכהנים להמנע מכך שיש לחשוש לשיטת הרמב"ם שכהן המוסיף על הברכות אף בלא נשיאת כפים **עובר בבל תוסיף** (אך תודה רבה יכולים הכהנים להשיב)



ותלמודו בידו

- סיפר ר' מרדכי חסידים הי"ו**
סיפר לי חכם בן ציון אבא שאול זצ"ל, שבאותם שנים שעזב חכם עובדיה את ירושלים והלך לגור בפ"ת לשמש כדיין בב"ד.
נודע לו **שחכם עובדיה בצער רב**, ולפיכך החליט חכם בן ציון לנסוע לפ"ת לבקר את ידידו משכבר הימים.
כאשר הגיע לביתו של חכם עובדיה, הוציא חכם בן ציון מכיסו סגריה והגיש אותה לחכם עובדיה (באותה עת היה חכם בן ציון מעשן בכל יום)
חכם עובדיה אמר לחכם בן ציון **שהוא לא יודע לעשן**, אבל בכל זאת נטל ממנו את הסגריה, הדליק אותה, לקח שאיפה עמוקה של עשן והתחיל להשתעל.
מרב שיעול החל חכם עובדיה לצחוק ביחד עם חכם בן ציון.
אמר לו חכם בן ציון אם רק בגלל **שהצלחתי לשמח את כבודו** כבר היה כדאי כל הטרחה לנסוע עד פ"ת.
- עוד סיפר**: אמרתי פעם לחכם בן ציון שסיפרו על ת"ח שהוא יודע את כל יורה דעה בעל פה השיב לי חכם בן ציון: אז מה! חכם עובדיה יודע ארבעה טורים בעל פה.
- עוד סיפר**: כמה חודשים לפני פסח חכם בן ציון טען בנחרצות בפני קרוביו שבחג הפסח הקרוב **יבוא משיח**.
עד מהרה התפרסם הדבר בארץ ובעולם. מאות אנשים התקשרו לבית הרב ובאו לשיבת פורת יוסף לדעת האם לבקש מקרובי משפחתם שבח"ל שיבואו לארץ.
הרבנית היתה שרויה במתח גדול כי הרגישה שזו אחריות גדולה מאוד. משום כך פנתה לבעלה ואמרה: חכם בן ציון מה אתה אומר לאנשים שיבוא משיח בערב פסח? ואם חלילה לא יבוא משיח מה נעשה?
השיב לה הרב ואמר: הדסה, **אני רואה בבירור שיבוא משיח!** שאנשים יגידו מה שהם רוצים!
לבסוף, כאשר עבר הפסח, **פניתי אל חכם בן ציון** בשאלה: כבוד הרב אמר שיבוא משיח, למה לא בא?
ענה לי חכם בן ציון בכאב: מבזים את חכם עובדיה! איך אתה רוצה שיבוא משיח? חכם עובדיה אדם גדול מאוד בתורה שאין שום דבר בעולם שיכול להיות שקול כנגדו.
[א.ה. באותה תקופה קמו כמה חכמים בעיניהם מבני עדות המזרח ורינו אחר השקפתיו של הרב ולצערנו קיבלו במה באחד העיתונים, ואכמ"ל]
- עוד סיפר**: באחת הפעמים בעת ההליכה עם חכם עובדיה, הרב פנה אלי ולפתע שאל: תגיד לי מרדכי, יש רכב שקוראים לו ניסן? הופתעתי מהשאלה, אמרתי לרב: כן, יש רכב כזה.
אבל תמהתי ושאלתי: מאיפה הרב יודע?
ענה לי הרב: ראיתי איזה רכב שכך היה כתוב עליו באנגלית. שאלתי אותו: כבוד הרב למד אנגלית?
אמר לי: כן בזמננו בפורת יוסף היה שיעור אנגלית, ואני חשבתי שאולי אצטרך את זה כשאהיה גדול כי אולי אלך להיות רב קהילה בחו"ל, אבל הפסקתי מיד כי זה היה ביטול תורה, אבל מה שלמדתי אני זוכר.
- [מתוך הספר גדולה שימושה לר' מרדכי חסידים הי"ו]**
- פלינדרום** (משפטים שנקראים גם משמאל לימין)
לרבינו אברהם אבן עזרא
שאלה:
אבי אל חי שמך, למה מלך משיח לא יבא?
תשובת האבנע"ז: -גם בפלינדרום
דעו מאביכם כי לא בוש אבוש, שוב אשוב אליכם כי בא מועד.
- פלינדרום נוסף**: "חם הרב שבא באב, שבר המח"



פינת ההלכה

נשאלתי אבל בתוך י"ב חודש על אביו או אמו, מה עדיף שיעלה לספר תורה למשלים שיש בו קדיש, או למפטיר.

תשובה באורחות חיים ח"ב עמוד תר"א, במעשה של הנפטר הנידון לשריפה בגהינם, שאל אותו החכם ומה הדבר אשר יצילך מן הצער הנורא הזה, אמר לו אין מי שיצילני אם לא **שיאמר בני קדיש או יפטיר בנביא**, לכבוד ה', ולעילוי נשמותי, ואם יעשה כן בטוחני כי תעמוד לי זכותו ויגן בעדי, ויבא החכם ויגד לבנו של הנפטר, ויעש ככל אשר אמר. לימים נגלה הנפטר בחלום אל החכם, ויאמר לו, תנוח דעתך שהנחת את דעתי. ומכאן פשט המנהג שבנו של הנפטר יזדרז לומר קדיש כל י"ב חודש, וגם להפטיר בנביא. ע"כ.

וכן הוא בתשובת הריב"ש (סי' קטו) **משמע שהקדיש וההפטרה שקולים הם**. וכתבו בשם ילקוט דוד (יו"ד סי' שעו) הטעם של ההפטרה, משום שבברכות ההפטרה יש תפלה על גאולת ישראל ועל קידוש שמו יתברך כמו בקדיש.

והגר"ח בספר בן איש חי שנה ב (פר' תולדות סעיף כא) כתב שלאבל תוך י"ב חודש על אביו או אמו, תועיל עליית הבן **למפטיר יותר טוב מעליית משלים**, וכל שכן אם הוא מפטיר בקרבנות המוספים של ראשי חדשים ושל המועדים, וקל וחומר העולה למפטיר בשבת זכור או בשבת פרה, שהם מדאורייתא, כמ"ש מרן בש"ע (סי' קמו סעיף ב, וסי' תרפ"ה סעיף ז). וכדבריו מבואר בספר מקדש מלך על הזוהר (פרשת ויקהל), שעל פי מדרש הנעלם, **עליית מפטיר עדיפא יותר מעליית משלים**, אפילו כשאין קדיש למפטיר, כי בקריאת ההפטרה בצבור יש תועלת ונחת רוח לנפטר יותר מעליית משלים. וראה עוד במעבר יבוק (מאמר ב' פרק כא). ע"ש.

ומה טוב להשתדל תמיד לומר קדיש על ישראל אחר לימוד תורה בהלכה או באגדה. וע' למהר"י יוזפא בספר יוסף אומץ (עמוד שלא) שענין אמירת קדיש וברכו לעילוי נשמת ההורים, זהו לסתם בעלי בתים, אבל לימוד תורה והקדיש אחר הלימוד **מועיל לעילוי נשמת ההורים שבעתיים מכל התפילה והקדישים**, שעל ידם מכניסים את הנפטר לגן עדן. ולכן מוטלת חובה על הבן להשתדל מאד להרבות בלימוד תורה כל מה שאפשר לו לפי חכמתו. ע"כ.

וכ"כ הגאון רידב"ז בצוואתו שבסוף שו"ת בית רידב"ז. ע"ש. וכ"כ בספר יסוד ושורש העבודה בצוואתו שנדפסה בסוף ספר הנ"ל. (ע' שו"ת יביע אומר ח"ג חיו"ר סי' כו אות ג).

(יביע אומר ח"י)

(יו"ד סי' נז)

לכבוד ידידנו היקר הרה"ג רב פעלים לתורה ולתעודה כמהר"ר שריה דבליצקי (שליט"א) ז"ל שלום וברכה

יקרת גי"ק הגיעני, ולרוב הטרדות (ובפרט לרגלי העברת הדירה והספרים בירושלים לתל אביב) התאחרתי מלהשיבו, וכעת לקחתי זמן קט להשיב בקצרה מפני הכבוד, **בדבר ברכת חתנים בתוך שבעת ימי המשתה**, כשהוזמנו לסעוד בבית ידיד או קרוב. והגם שאין כל ספרי עמי, כי חלקם נשארו בירושלים, ואין אומן בלי כלים, עכ"ז אמרתי לאו אורח ארעא לעכב תשובתי כלך כך, ומאתו הסליחה.

והנה אמנם יודע אני שמנהג האשכנזים לברך שבע ברכות לחתן וכלה בכל מקום שהוזמנו לסעודה לכבודם, מכל מקום **מנהג הספרדים בירושלים שלא לברך שבע ברכות, אלא בחופה, כלומר בבית החתן**. ונראה דס"ל כסתם דברי מרן אה"ע (סי' סב ס"י) שמורים שאין לברך, שאין שמחה אלא בחופה. ואף שמנהג האשכנזים לברך, מנהג הספרים בירושלים אינו כן.

וכן היה מורה, ובא הגאון ר' עזרא עטייה שליט"א ברפואה שלימה. ומזקנים אתבונן. ואף שבכנסת הגדולה אה"ע (סי' סב הגה"ט אות כז) ובספר חינוך וחסדא (דף קיב ע"ז) כתבו שמנהגם לברך, אנו לא נהגנו כן. **ושב ואל תעשה עדיף. וסב"ל**. (וידוע שאף במקום רבים קי"ל סב"ל. וע' בשו"ת יביע אומר ח"ג חאו"ח סי' טז אות ז). וכן הוא בספר זכרי כהונה (מערכת ב אות כד). עבשו"ת הגאון ר' בנימין כהן (חאה"ע סי' עג), ושם (בסוף הסימן) כתב בזה שיש להתיישב בדבר, והרב השואל העלה על דעתו לחלק בזה שבזמן הזה אין עושים חופה בבית החתן וכו'. (ע"ע בערוך השלחן סי' סב שגם כן העיר מזה). ע"ש.

ועכ"פ האשכנזים שנהגו לברך בודאי שיש להם על שיסמוכו, ואינם צריכים חיזוק, **אבל הספרדים על משמרתם יעמודו**. והנלע"ד כתבתי.

ועי' בספר שובע שמחות דבליצקי הנד"מ (סוף עמוד לד) שהביא מכתבי זה אליו. וע"ע שם. ודו"ק

בכבוד רב ובידידות נאמנה

עובדיה יוסף

(יחווה דעת חלק ז סי' קצ"ד)



סיפור השבוע

אחד היהודים העשירים באנגליה שיגר מכתב ובו סיפור מופלא של השגחה פרטית, על מנת לפרסמו כאן בארץ ישראל.

גביר זה לא היה מבאי בית המדרש, והיה רחוק מקיום מצוות אך בשלב מסוים ירד עליו רוח טהרה ממרום, והוא קיבל על עצמו להתחזק. "אחת הקבלות שקיבלתי על עצמי היתה לעשות כל מאמץ על מנת להתפלל את כל התפילות בבית כנסת, ובמניין", הוא מספר.

לפני כחודש וחצי. כך הוא כותב, פקדה את לונדון וערים נוספות באירופה סופת שלגים עזה ששיתקה את כל הפעילות בעיר. כשהגיע זמן תפילת ערבית, לא חשבת פנימית, וכיון שקיבלתי על עצמי להתפלל בבית הכנסת ובמניין, לא התחשבת בשלגים שכיסו את כל הדרכים, וגם לא היה איכפת לי מכך שנפש חיה לא ניראתה ברחוב.

הגביר יורד למכוניתו ההדורה, מתניע אותה, ומתכוון לנסוע על השלגים, עד לבית הכנסת.

ברם, כאשר אך החל בנסיעה, חוסמים לפתע שני בריונים את דרכו, ואינם מאפשרים לו לנסוע. עד מהרה הבין האיש שהשניים חמדו במכונית הפאר שלו, והם רוצים לשדוד אותה ממנו, וגם את הכסף הרב שהיה באותו רגע במכונית.

האיש מחליט שלא להכנע להם, ונאבק עם שני הבריונים שהלמו בו בפראות, והיכו בו בכתפו, הוא הרגיש כאבים עזים, והחל לצעוק בקול רעש גדול.

האדם היחיד ששמע את צעקותיו, היתה אשתו, שפתחה אף היא בצעקות 'הצילו', עד שהשוודים נמלטו ונסו על נפשם.

מחמת הכאבים בכתף, הובהל הגביר לבית החולים, ושם איבחנו הרופאים שהכתף סובלת משבר, בתוך כדי הצילומים שנעשו לפצוע, ובמהלך האיבחון, פורצת מפי הרופאים צעקה, שגם הגביר הפצוע נבהל ממנה.

"הקב"ה הציל אותך", אומרים לו הרופאים בהתרגשות, והוא, כמובן, עדיין איננו יודע מה קרה.

הרופא האחראי ניגש אל הגביר, ומצביע לו על אחד הצילומים, ואמר לו: "אתה יודע מה רואים כאן? כשצילמנו לך את הכתף, גילינו בדרך אגב שששתום הלב שלך סתום לחלוטין, ואם לא היינו מגלים זאת, היית עלול בתוך זמן קצר לקבל שבץ לב באופן פתאומי, ירחם האלוקים וישמור".

למותר לציין שבו במקום הוחלט לנתח את הגביר בליבו, וכך יצא מכלל סכנה, וליהודים היתה אורה ושמחה.

הגביר ביקש לפרסם את הסיפור הזה, על מנת להוכיח שסיבת הצלתו היתה אך ורק הקבלה שקיבל על עצמו בענין התפילה בבית הכנסת, ובמניין.

אלמלא היה מתחזק בליל השלגים ההוא, ויורד למכוניתו כדי לנסוע לבית הכנסת לא היו פוגשים אותו הבריונים, ולא היו מכים בו, וממילא לא היה בא לידי ביצוע.

וכך בתוך תקופה קצרה מאוד היה עלול להסתכן וליפול, חלילה, באמצע הרחוב.

רק על ידי החיזוק שלו, עזרו השי"ת להגיע אל נס ההצלה האישי שלו, להודיע שכל קוויך לא יאבדו.

יש גם ללמוד מכאן שכל אדם מחויב לומר 'כל מאן דעביד רחמנא לטב עביד', וגם כאשר נראה לו שבאה עליו צרה גדולה, ישען בכל ליבו ומאודו על השי"ת, וידע שהוא עושה הכל לטובתו.

וכמו במקרה שלנו, שאפשר היה לחשוב שהמקרה עם השוודים הוא רע ומר, ולבסוף התברר שהכל היה לטובה.



תעזבו את הישיבה

סיפור הגה"צ רבי חזקיהו מיישקובסקי שליט"א

אמר לי פעם הגאון רבי אשר אריאלי שליט"א כולם תמהים איך זכה הגאון רבי אליעזר יהודה פינקל זצ"ל לכזאת ישיבה, ישיבת מיר, שלומדים בה כמה וכמה אלפי תלמידים, וכן ירבו.

מה הסוד? אגיד לך מה שאני חושב:

"חלבנה", שעשה בזיונות לישיבה

מספרים שכאשר ישיבת מיר הוקמה, למדו בה כמה בחורים טובים. עילויים שהגיעו מ'עץ חיים'. אבל הסתנו לשם גם בחור אחד, 'חלבנה', שעשה בזיונות לישיבה, והתלמידים התבישו ממנו מאוד.

בכל מקום שאמרו שהם לומדים בישיבת מיר לעגו להם: "אה! אתם לומדים ביחד עם הבחור ההוא".... ופניהם חפו.

הם ניגשו לרבי אליעזר יהודה וביקשו שיוציא אותו מהישיבה.

אך הוא לא הסכים.

הגיעו הדברים לידי כך, שהם כבר לא יכלו לסבול יותר, והם ניגשו כולם ביחד לראש ישיבה ואמרו לו:

"אנחנו כבר לא מסוגלים לספוג כאלו בזיונות, או שראש הישיבה יוציא אותו מהישיבה או שאנחנו נעזוב את הישיבה!"

אמר להם רבי אליעזר יהודה: "אני מבין אתכם היטב, ואני גם מבין את המחיר שאני אשלם על מה שאני עומד לומר לכם. ואף על פי כן אני אומר לכם: תעזבו את הישיבה ואני ישאר איתו לבד!"

לתמיחתם הגדולה, הסביר: "אני לא בונה ישיבה בשבילי, אני בונה ישיבה כי הקב"ה רוצה שאני יבנה ישיבה!"

אם אתם תלכו, הרי לא תלכו לרחוב, תלכו לישיבות אחרות.

אז במקום שתייהיה לרבי אליעזר יהודה ישיבה טובה- תיהיה למשהו אחר ישיבה טובה.

אבל הבחור הזה-אמנם קבלנו אותו בטעות. אבל כעת אם הוא ילך מכאן- הוא ילך לרחוב.

הקב"ה רוצה אפוא, שהוא ישאר כאן.

ואני כאמור, בונה ישיבה בשביל הקב"ה!"

"כך זוכים! משום כך זוכים!" סיים רבי אשר.

אז אין הרבה מה להוסיף, ורואים מכאן שמי שמוכן לוותר על הכבוד שלו, על "השם הטוב" של המוסד שלו, כדי להציל את הנפש של הבחור ה'בעייתי'- הקב"ה מפקיד בידיו את האוצרות הגדולים ביותר שלו, הקב"ה אומר: אתה דאגת לבן היחיד שלי שאף אחד לא רצה?

אני אתן לך את כל הבנים שלי!

כשאתה רואה משיחו שקשה לו, משהו ש'מקלקל את השורה'-

אל תחשוב שהוא מזיק לתדמית שלך, תחשוב מה הקב"ה רוצה כרגע. לפעמים דווקא ההתעקשות על הנשמה האחת הזאת, היא שבונה עולמות של נצח.

חידת הלחם של רבי אברהם אבן עזרא

שאלה: שני רועי צאן ישבו לאכול, לראשון היו 3 לחמניות, ולשני 2 לחמניות. אורח רעב הצטרף אליהם לאכילה, והם חילקו את כל הלחמניות ביניהם שווה בשווה.

בתום הארוחה השאיר להם האורח 5 מטבעות כסף עבור חלקו. במבט ראשון נדמה שהחלוקה היא שהראשון יקבל 3 מטבעות והשני 2 מטבעות.

אך האבן עזרא פסק אחרת: בעל ה-3 לחמניות יקבל 4 מטבעות, ובעל ה-2 הלחמניות יקבל מטבע אחד בלבד.

מה ההגיון בכך

תשובה: נחשב שכל לחמניה נחתכה ל-3 פרוסות (סה"כ 15 פרוסות)

יוצא שכל אחד אכל 5 פרוסות.

לפי"ז יוצא: בעל ה-3 (שהיו לו 9 פרוסות) אכל בעצמו 5 פרוסות

ונתן לאורח 4 פרוסות.

ובעל השתיים (שהיו לו 6 פרוסות) אכל בעצמו 5 פרוסות

ונתן לאורח פרוסה אחת

ומאחר והאורח משלם רק על מה שקיבל ע"כ עתה החלוקה צודקת,

בעל ה-3 לחמניות יקבל 4 מטבעות ובעל ה-2 לחמניות יקבל מטבע אחד.